

मुक्तस्वाध्यायपीठम्
(Institute of Open & Distance Education)

केन्द्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः

५६-५७, इन्स्टीट्यूशनल एरिया, जनकपुरी,
नवदेहली-११० ०५८

प्राक्शास्त्रीसेतुः, प्रथमपत्रम्
प्रदत्तकार्यम् (Assignment)

2022-23

पत्रम् - विषयः -
अध्येतुः नाम - पञ्जीकरणसंख्या -
अध्येतुः कृते एतत्पुस्तिकाप्रेषणदिनाङ्कः -
अध्येत्रा उत्तराणि विलिख्य एतत्पुस्तिकाप्रत्यर्पणदिनाङ्कः -

अध्येतुः हस्ताक्षरम्

मूल्याङ्कनकर्तुः नाम
मूल्याङ्कनकर्त्रा एतत्पुस्तिकाप्राप्तिदिनाङ्कः
मूल्याङ्कनकर्त्रा मूल्याङ्कनानन्तरं संस्थाने समर्पणदिनाङ्कः
अध्येत्रा प्राप्ताङ्काः

खण्डः	निर्धारिताङ्काः	प्राप्ताङ्काः
खण्डः - क	20 X 02 = 40 अङ्काः	
खण्डः - ख	05 X 08 = 40 अङ्काः	
खण्डः - ग	02 X 10 = 20 अङ्काः	
	पूर्णाङ्काः - 100	प्राप्ताङ्काः -

मूल्याङ्कनपुरस्सरं परामर्शैः सह अध्येतुः कृते एतत्पुस्तिकायाः पुनःप्रेषणदिनाङ्कः -

मूल्याङ्कनकर्तुः हस्ताक्षरम्

स्थानम्

दिनाङ्कः

प्राक्शास्त्रीसेतुः- प्रथमपत्रम् (प्रथमा दीक्षा)

विषयः - वर्णमाला (10 अंक), वाक्यविस्तरः (10 अंक), सम्भाषणम् (10 अंक), वाक्यव्यवहारः (70 अंक)

खण्डः - क

केचन पञ्च प्रश्नाः समाधेयाः।

यथानिर्देशानुसारेण प्रश्नाः समाधेयाः-

अङ्काः- १×५=५

1. स्वराणां संख्या कियद् वर्तते।
2. स्वराणि लिखत।
3. संयुक्तवर्णद्वयं लिखत।
4. अन्तःस्थव्यञ्जनानि कति सन्ति।
5. ऊष्मवर्णाः के के भवन्ति।
6. ह्रस्वस्वरान् लिखत।
7. कवर्गस्य उच्चारणस्थानं किम्?

केचन पञ्च प्रश्नाः समाधेयाः।

वर्णसंयोजनं विच्छेदञ्च कुरुत-

अङ्काः १×५=५

1. प्रयोजनम् =
2. म्+अ+न्+ओ+ह्+अ+र्+अ+ः =
3. गवेषकः =
4. स्+उ+र्+ए+न्+द्+र्+अ =
5. सुन्दरः =
6. प्+उ+स्+त्+अ+क्+अ+म् =
7. लेखनी =

केचन पञ्च प्रश्नाः समाधेयाः।

परस्परं योजयन्तु

अङ्काः- १×५=५

1. बालकाः	नृत्यति।
2. सिंहाः	धावन्ति।
3. नर्तकः	लिखति।
4. धावकाः	गर्जन्ति।
5. लेखकः	क्रीडन्ति।
6. पाचकः	पाठयन्ति।
7. अध्यापकाः	पचति।

केचन पञ्च प्रश्नाः समाधेयाः।

अङ्काः १×५=५

4. मञ्जुषातः उचितशब्देन रिक्तस्थानानि पूरयत -

चर, आचारः, भव, अलसाः, भक्तः

1. मातृदेवो.....
2. धर्म.....
3.भजनं करोति
4.परमो धर्मः
5. ... निद्रां कुर्वन्ति।

केचन पञ्च प्रश्नाः समाधेयाः।

अङ्काः २×५=१०

1. अध्यापक-छात्रयोः सम्भाषणं दश-वाक्यैः लिखत।
2. मित्रयोः सम्भाषणं लिखत।
3. यदा-तदा प्रयोगेन वाक्यद्वयं लिखत।
4. सप्तमी-विभक्ति-प्रयोगेण वाक्यानि लिखत।
5. त्वम्- प्रयोगेण वाक्यानि लिखत।
6. सर्वे शब्दमाश्रित्य वाक्यानि लिखत।

केचन पञ्च प्रश्नाः समाधेयाः।

अङ्काः- १×५=५

उचित-सर्वनाम-द्वारा-रिक्तस्थानानि पूरयत-

(सः/सा/तत्/एषः/एषा/एतत्)

1.पुस्तकम्
2.सिंहः
3.विदुषी
4.ग्रन्थः
5.लेखिका
6. वनम्

केचन पञ्च प्रश्नाः समाधेयाः।

रिक्तस्थानानि पूरयत-

अङ्काः १×५=५

1. ते सर्वे.....। (स्मरतः/स्मरन्ति/स्मरति)
2. त्वं बालकः। (अस्ति/अस्ति/अस्मि)
3. आवां.....। (गच्छतः/ गच्छथ/गच्छामः)
4. ते बालिके। (पठति/पठतः/पठन्ति)
5. सः स्वस्थः.....। (वदति/वदतः/वदन्ति)

6. एषः देवः.....। (पश्यसि/पश्यति/पश्यामि)
 7. यूयं बालकाः.....। (खादति/खादथः/खादथ)
 अहं। (पश्यामि/पश्यति/पश्यामः)

खण्डः - ख

केचन पञ्च प्रश्नाः समाधेयाः।

प्रश्नवाक्यानि लिखत-

अङ्काः २×५=१०

1. सः लेखकः।
2. तत् वनम्।
3. सा नदी।
4. तत् क्षेत्रम्।
5. एषा नर्तकी।
6. एतत् बसयानम्।
7. एषः सूर्यः।

केचन पञ्च प्रश्नाः समाधेयाः।

उचितानि विभक्तिरूपाणि लिखत-

अङ्काः १×५=५

1. (अश्वः)..... बालकः पतति।
2. बालकः (माता)..... बिभेति ।
3. लवः (सीता).....पुत्रः।
4. एषः (राम).....धनुषः।
5. मीनाः (नदी).....सन्ति।
6. वयं (पाकः)कुर्मः।
7. मण्डूकाः (तडागः)सन्ति।
8. अध्यापकः (छात्रः)..... पाठयति।

केचन पञ्च प्रश्नाः समाधेयाः।

अङ्काः १×५=५

अधोलिखितेषु शब्देषु प्रथमशब्दस्य वचनं द्वितीयस्य पुरुषं च लिखत-

उदाहरणम्- गायिकाः गायन्ति - बहुवचनम् प्रथमपुरुषः

1. छात्रौ गच्छतः -
2. बालकाः पठन्ति -
3. सः खादति -

4. वयं पठामः -
5. युवां खादथः -
6. आवां पचावः -

रेखांकितपदानि आश्रित्य प्रश्नान् लिखत-

अङ्काः २×५=१०

1. प्राध्यापकः पुस्तकं पाठयति।
2. फलानि सन्ति।
3. शावकाः गच्छन्ति।
4. वनम् अस्ति।
5. तौ लेखकौ स्तः।

लट्कारस्य उचितपदेन रिक्तस्थानानि पूरयत-

अङ्काः १×५=५

1. अहं(क्रीड)
2. वयं(खाद्)
3. युवां(हस्)
4. त्वं(पठ्)
5. तौ(गच्छ)
6. आवां(भक्ष्)
7. अध्यापकाः.....(पच्)

अक्षरैः समयं लिखत-

अङ्काः १×५=५

1. 09.00
2. 10.15
3. 07.05
4. 5.30
5. 1.45

खण्डः - ग

यथानिर्देशेन केचन चत्वारः प्रश्नाः समाधेयाः-

अङ्काः ५×४=२०

अधोलिखितस्य पद्यस्य भावार्थं संस्कृतेन लिखत।

1. रात्रिर्गमिष्यति भविष्यति सुप्रभातं भास्वानुदेष्यति हसिष्यति पङ्कजश्रीः।
इत्थं विचिन्तयति कोशगते द्विरेफे हा हन्त हन्त नलिनीं गज उज्जहार॥"

अथवा

पञ्चभिः सह गन्तव्यं स्थातव्यं पञ्चभिः सह |

पञ्चभिः सह वक्तव्यं न दुःखं पञ्चभिः सह ||

2. अधोलिखितपद्यं पठित्वा तृतीयाविभक्तेः पदानि लिखत-

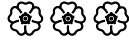
दम्भेन धर्मं कपटेन मैत्रीं सुखेन विद्यां परुषेण नारीम्।
परोपतापेन समृद्धिभावं वाञ्छन्ति ये व्यक्तिमपण्डितास्ते।

अथवा

गन्धेन हीनं सुमनो न शोभते दन्तैर्विहीनं वदनं न भाति ।
सत्येन हीनं वचनं न दीप्यते पुण्येन हीनः पुरुषो जघन्यः॥

3. रुग्णताकारणाद् अवकाशाय प्राचार्यं प्रति पत्रं लिखत।

4. मित्रस्य पत्रस्य उत्तरं संस्कृतेन लिखतु

Filename: PSB 1st paper
Directory: C:\Users\msp\Documents
Template: C:\Users\msp\AppData\Roaming\Microsoft\Templates\Normal.dot
m
Title:
Subject:
Author: USER
Keywords:
Comments:
Creation Date: 3/13/2020 3:35:00 PM
Change Number: 58
Last Saved On: 11/25/2023 6:12:00 PM
Last Saved By: msp
Total Editing Time: 139 Minutes
Last Printed On: 11/26/2023 2:28:00 PM
As of Last Complete Printing
Number of Pages: 7
Number of Words: 1,412 (approx.)
Number of Characters: 8,049 (approx.)